

Verantwoording

Titel : Quick scan natuurwetgeving
Subtitel : Molenstraat te Est
Projectnummer : 201097
Referentienummer : 150-156-900-'06
Revisie :
Datum : 12 december 2006

Auteur(s) : D.B.M. Grote Beverborg MSc

E-mail adres :

Gecontroleerd door : ir. J.A. Vreman

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : Ing. S. Kamminga

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Velperweg 26
6824 BJ Arnhem
Postbus 485
6800 AL Arnhem
T +31 26 355 83 55
F +31 26 445 92 81
E oost@grontmij.nl

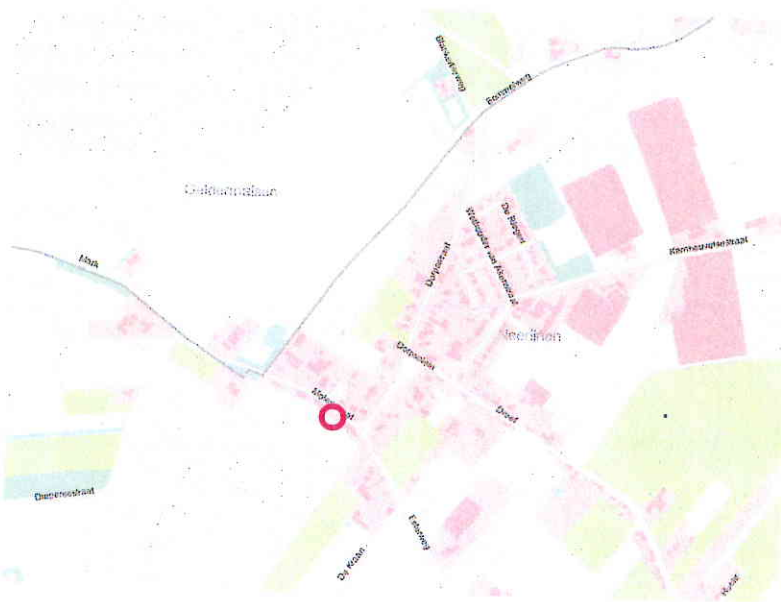
Inhoudsopgave

1	Aanleiding en doel.....	4
2	Gebiedsbeschrijving.....	5
3	Gebiedsbescherming	6
3.1	Natuurbeschermingswet	6
3.1.1	Natura 2000	6
3.1.2	Beschermd Natuurmonument.....	6
3.2	Streekplan (2005)	7
3.2.1	Ecologische Hoofdstructuur	7
3.2.2	Weidevogelgebied en ganzenfoerageergebied	8
4	Soortbescherming.....	9
4.1.1	Planten.....	9
4.1.2	Vogels.....	9
4.1.3	Zoogdieren	10
4.1.4	Reptielen, amfibieën en vissen.....	10
4.1.5	Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden	10
5	Conclusie en aanbevelingen	11

1

De natuur in Nederland wordt beschermd vanuit twee invalshoeken: bescherming van gebieden en bescherming van soorten. De gebiedsbescherming is geregeld via de Natuurbeschermingswet (Natura 2000-gebieden en Beschermd natuuriemondumenten) en het Streekplan (o.a. Ecologische Hoofdstructuur (EHS), weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden). De soortbescherming is geregeld door middel van de Flora- en faunawet. De verschillende natuurwetgevingen in Nederland hebben als belangrijkste component het zorgplichtbeginsel, dat van elke initiatiefnemer verlangt dat hij zich vooraf op de hoogte stelt van eventuele schadelijke effecten op voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving.

VABO Ontwikkeling BV is voornemens om aan de Molenstraat 2 te Est een tweetal woningen te bouwen. Deze ontwikkeling past niet in het vigerend bestemmingsplan. Daarom moet in het kader van de ruimtelijke onderbouwing van een vrijstelling van het vigerende bestemmingsplan ex. Art 19 WRO een natuuronderzoek uitgevoerd worden.

Figuur 1. Ligging plangebied

VABO Ontwikkeling BV heeft Grontmij Nederland bv gevraagd om in beeld te brengen welke belemmeringen en consequenties er vanuit de natuurwetgeving van toepassing zijn op de realisatie van deze woningbouw.

2 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied ligt aan de zuidkant van Est en bestaat uit een braakliggend terrein met ruigte begroeiing, een kippenschuurtje. Het gebied wordt aan weerszijden begrensd door woningen. Aan de noordkant ligt de Molenstraat en aan de zuidkant ligt een recent gegraven watergang. Er is geen hoog opgaande beplanting en open water aanwezig.

PM

Foto 1. Overzicht van het plangebied

3.1 Natuurbeschermingswet

Op 1 oktober 2005 is de nieuwe Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden en heeft als doel het beschermen en instandhouden van bijzondere gebieden (Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten) in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn verboden. Ook activiteiten buiten de beschermde gebieden kunnen verboden zijn, indien deze negatieve effecten veroorzaken (externe werking). Bij negatieve effecten is het nodig een vergunning aan te vragen op basis van een verslechterings- en verstoringstoets. Het uitvoeren van een passende beoordeling (uitgebreide effectenstudie, alternatievenonderzoek en onderbouwing dwingende redenen van groot openbaar belang) is noodzakelijk wanneer de negatieve effecten (mogelijk) significant zijn.

3.1.1 Natura 2000

De Natura 2000-gebieden bestaan uit de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. De Vogelrichtlijngebieden zijn aangewezen voor de bescherming van bepaalde vogelsoorten (kwalificerende soorten). Kwalificerende soorten zijn soorten waarvan geregeld meer dan 1% van de biogeografische populatie in het gebied verblijft of waarvoor het gebied tot de vijf belangrijkste gebieden in Nederland behoort. De Habitatrichtlijngebieden beschermen van habitattypen (natuurtypen) waarvoor Europa op wereldschaal een bijzondere verantwoordelijkheid draagt.

Het plangebied is niet gelegen binnen Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied zijn de uiterwaarden van de Waal, gelegen op ongeveer 2,5 km afstand. Fysieke aantasting van het Natura 2000-gebied is niet aan de orde. Ook verstoring is uitgesloten omdat de verstoring die uitgaat van twee woningen nihil is en het beschermde gebied niet zal bereiken.

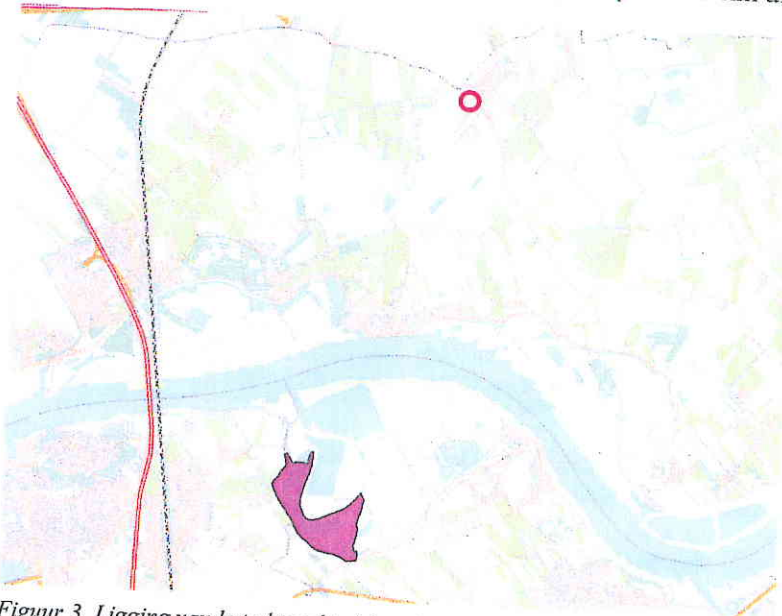
Figuur 2. Ligging van het plangebied (rood omcirkeld) ten opzichte van Natura 2000-gebied Uiterwaarden Waal (bruin) (bron: www.gelderland.nl)

3.1.2 Beschermde Natuurmonument

Voor Beschermde Natuurmonumenten die buiten de Natura 2000-gebieden liggen, geldt dat handelingen in of rondom Beschermde Natuurmonumenten die schadelijk kunnen zijn voor het natuurschoon, voor de natuurwetenschappelijke betekenis of voor dieren en planten in dat gebied, of die het Beschermde Natuurmonument ontsieren, zijn verboden, tenzij hiervoor een vergunning is verkregen.

Het beschermingsregime van de gebieden die nu binnen Natura 2000-gebieden liggen, treedt terug. De natuurwaarden waarvoor deze gebieden waren aangewezen, worden opgenomen in de doelstellingen voor instandhouding van het betreffende Natura 2000-gebied.

In de verre omtrek van het plangebied zijn geen Beschermde Natuurmonumenten aanwezig zodat negatieve effecten op deze gebieden zijn uitgesloten. Het dichtstbijzijnde Beschermde Natuurmonument is de Kil van Hurwenen, gelegen op ruim 3 km afstand.

Figuur 3. Ligging van het plangebied (rood omcirkeld) ten opzichte van Beschermde Natuurmonumenten (paars)
(bron: www.gelderland.nl)

3.2 Streekplan (2005)

In het streekplan wordt aangegeven hoe om te gaan met onder andere de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), ganzenfoerageergebied en weidevogelgebied. Hieronder worden deze gebieden verder beschreven.

3.2.1 Ecologische Hoofdstructuur

De EHS bestaat in Gelderland uit natuurgebieden, verwevingsgebieden (met o.a. landbouw en recreatie) en ecologische verbindingzones om deze gebieden met elkaar te verbinden. Binnen of nabij de EHS geldt in principe de “nee, tenzij” –benadering. Dit houdt in dat bestemmingswijziging niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Deze wezenlijke kenmerken en waarden zijn in mei 2006 als streekplan-uitwerking vastgesteld.

Het plangebied ligt niet binnen de EHS. Het bosgebied ten westen van Renkum is aangewezen als natuurgebied in het kader van de EHS (zie figuur 4). Fysieke aantasting van de EHS is hierbij dus niet aan de orde. Daarnaast is de ingreep beperkt, de functie van het plangebied blijft hetzelfde en ligt midden in stedelijk gebied zodat aantasting van de EHS (d.m.v. verstoring) niet aan de orde is. Voor het ontwerp wordt aanbevolen om een groene buffer te houden tussen het plangebied en de EHS.

Figuur 4. Ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van de EHS (donker groen: natuurgebied, midden-groen: verwevingsgebied en lichtgroen verbindingzone) (bron: www.gelderland.nl)

3.2.2 Weidevogelgebied en ganzenfoerageergebied
 Provincie Gelderland neemt een bijzondere verantwoordelijkheid voor een aantal weidevogel- en ganzengebieden buiten de EHS. Hierop is toegespitst beleid van toepassing, dat inhoudt dat doorsnijding, aantasting van rust en openheid, verlaging van het waterpeil en verstoring niet is toegestaan. In de directe omgeving zijn geen gebieden aangewezen als weidevogel en ganzenfoerageergebied. Negatieve effecten zijn dus niet aan de orde.

Figuur 5. Ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van de weidevogel- en ganzenfoerageergebied (rood) (bron: www.gelderland.nl)

4 Soortbescherming

De Flora- en faunawet is sinds 1 april 2002 van kracht. In deze wet zijn (nagenoeg) alle van nature in het wild voorkomende amfibieën, zoogdieren en vogels beschermd. Daarnaast zijn er selectieve lijsten van beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelde dieren. De beschermde soorten en hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen mogen niet opzettelijk worden verstoord of vernietigd. Indien dit onvermijdelijk is, dient ontheffing te worden aangevraagd. Vrijstelling of ontheffing kan slechts worden verleend “wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort”. In principe dienen bij verstoring mitigerende dan wel compenserende maatregelen te worden genomen. Sinds 23 februari 2005 is de Flora- en faunawet gewijzigd. De beschermde soorten zijn nu verdeeld in drie tabellen:

1. Algemene soorten
Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling. Er hoeft voor ontwikkelingen geen ontheffing aangevraagd te worden;
2. Overige soorten
Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, mits wordt gewerkt volgens een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Is er geen gedragscode dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de duurzame instandhouding van de soort);
3. Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn en bijlage 1 AMvB
Voor deze soorten moet wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing aangevraagd worden. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets, hetgeen inhoudt dat:
 - er sprake is van een bij de wet genoemd belang;
 - er geen alternatief is;
 - en geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Verstoring van nestelende/broedende vogels en vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels is niet toegestaan. Daarom dienen versturende werkzaamheden altijd buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. De bescherming van vogels valt onder tabel 3.

Hieronder wordt aangegeven welke soorten van tabel 2 en 3 in en in de omgeving van het plangebied verwacht mogen worden. Deze inschatting is gemaakt op basis van bestaande verspreidingsgegevens en een veldbezoek door een ecooloog op 9 oktober 2006.

4.1.1 Planten

Het plangebied bestaat uit een braakliggend terrein met ruigtebegroeiing. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten aangetroffen en deze worden ook gezien de aard van het plangebied niet verwacht.

4.1.2 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied zelf geen broedvogels aangetroffen. Niet uitgesloten kan worden dat in de beplanting algemene vogels kunnen nestelen en broeden. Bijzondere soorten zijn niet te verwachten. Alle broedvogels zijn beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. Broedvogels mogen dus niet verstoord worden. Het is daarom verplicht om de beplanting buiten het broedseizoen te verwijderen (ongeveer buiten de periode 15 maart – 15 juli).

Indien werkzaamheden in en rond deze periode plaatsvinden, wordt geadviseerd vooraf te controleren of broedvogels in het plangebied aanwezig zijn.

4.1.3 Zoogdieren

Door de ligging in stedelijk gebied zijn alleen algemene zoogdieren te verwachten als egel, veldmuis en huismuis. Het plangebied is vanwege het ontbreken van hoogopgaande lijnvormige elementen niet geschikt als vliegroute. Ook kolonieplaatsen zijn uit te sluiten. Als foerageergebied is het plangebied wel geschikt, maar dit zal uitsluitend algemeen foerageergebied zijn, waarvan voldoende alternatieven in de omgeving aanwezig zijn. Negatieve effecten op zoogdieren zijn niet aan de orde.

4.1.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Voor reptielen is het plangebied niet geschikt. Het voorkomen van vissen is door het ontbreken van open water uitgesloten. Ook voor amfibieën is het plangebied niet geschikt.

4.1.5 Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

Beschermden vlinders zijn in het plangebied niet te verwachten. Het habitat voor een groot deel van de beschermde vlinders betreft schraalgraslanden, veen- en heidegebieden. Beschermde libellen zijn eveneens niet te verwachten omdat open water ontbreekt.

5 Conclusie en aanbevelingen

De bouw van de woningen heeft geen negatieve invloed op:

- Natura 2000-gebied;
- beschermd natuurmonument;
- ecologische Hoofdstructuur;
- weidevogel- en ganzenfoerageergebied.

In het plangebied zullen met name soorten van tabel 1 Flora- en faunawet voorkomen. Beschermde soorten van tabel 2/3 worden niet verwacht. Ook algemene broedvogels zijn in het plangebied te verwachten. De beplanting dient daarom buiten het broedseizoen (buiten 15 maart- 15 juli) verwijderd te worden. Indien dit toch in of rond deze periode uitgevoerd moet worden, is het nodig om vooraf te onderzoeken of er broedvogels nestelen/broeden. Indien hiermee rekening wordt gehouden is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet niet nodig.